

Маргарита ЖАДЛУН,
orcid.org/0000-0002-2965-0950
кандидат філологічних наук,
магістр

*Навчально-наукового інституту гуманітарних і соціальних наук
Національного технічного університету «Дніпровська політехніка»
(Дніпро, Україна) ritazhadlun@gmail.com*

КОНЦЕПТ ПАРИЖ У ТВОРЧІЙ РЕЦЕПЦІЇ ІРЕНИ КАРПИ

Вербалізація іншокультурних концептів у мовотворчості українських митців є одним із фундаментальних джерел знань про ці ментальні утворення, оскільки з позиції носія мови відкриваються не лише специфічні риси таких концептів, пов'язані з ними ціннісно-поведінкові вияви етносу, але і їх індивідуально-авторське осягнення, сформоване на злитті мови, культури та свідомості. Стаття присвячена лінгвістичному дослідженню концепту Париж у творчій реєпції сучасної української письменниці Ірени Карпи. Зазначено, що досліджуваний концепт, з одного боку, є ядровим концептом французької лінгвокультури, а з іншого, – вже тривалий час осмислюється та репрезентується у мовній картині світу українців. Спираючись на глибоке опрацювання вербалізації концепту Париж у межах прозового твору «Добрі новини з Аральського моря» Ірени Карпи, виокремлено основні репрезентанти концепту, як-от Париж – 152 апеляції, місто – 34 апеляції, столиця – 4 апеляції, парижанин і парижанка – разом 15 апеляцій, паризький – 48 апеляцій, по-паризьки – 2 апеляції, city of light (місто вогнів) – 1 апеляція, а також розглянуто його провідні концептуальні ознаки, а саме «Париж – простір моди та стилю», «Париж – олюднений простір», «Париж – гастрономічний простір», «Просторово-архітектурний образ Парижу», «Париж – освітній простір», «Париж – туристичний простір», «Париж – заробітчанський простір», «Париж – простір мрій і розчарувань», «Париж – небезпечний простір». Зроблено висновки, що місто у свідомості українців та індивідуальному осмисленні Ірени Карпи постає неоднозначним і суперечливим. Столиця Франції зачаровує своєю модою, гастрономією, туристичними атракціями, архітектурою, освітніми можливостями та водночас видається середовищем безробіття, безгрошів'я, нездійснених мрій, розчарувань і навіть терактів. Співвідношення цих протилежних поглядів на французьку столицю перегукується з опозицією «своє» – «чуже». Подальше дослідження концепту Париж варто здійснити на матеріалі останнього на сьогодні україномовного роману Ірени Карпи «Тільки нікому про це не кажи» з метою пошуку нових смислів, ідей та динаміки аналізованого концепту.

Ключові слова: *концепт, концептуальна ознака, вербалізація, Париж, Ірена Карпа.*

Marharyta ZHADLUN,
orcid.org/0000-0002-2965-0950
Candidate of Philological Sciences,
Master

*Educational Research Institute of Human and Social Sciences of Dnipro University of Technology
(Dnipro, Ukraine) ritazhadlun@gmail.com*

THE CONCEPT OF PARIS IN THE CREATIVE RECEPTION OF IRENA CARPA

The verbalization of foreign cultural concepts in the language of Ukrainian artists is one of the fundamental sources of knowledge about these mental formations, since from the point of view of a native speaker, not only the specific features of such concepts, the associated value and behavioral manifestations of the ethnic group, but also their individual authorial comprehension formed on the basis of the fusion of language, culture and consciousness are revealed. The article is devoted to the linguistic study of the concept of Paris in the creative reception of the contemporary Ukrainian writer Irena Karpa. It is noted that the studied concept, on the one hand, is a core concept of French linguistic culture, and on the other hand, it has long been comprehended and represented in the linguistic picture of the world of Ukrainians. Based on the in-depth study of the verbalization of the concept Paris within the prose work "Good News from the Aral Sea" by Irena Karpa, the main representatives of the concept are identified, such as Paris – 152 appeals, city – 34 appeals, capital – 4 appeals, Parisian man and Parisian woman – 15 appeals in total, Parisian (adj.) – 48 appeals, Parisian way (Parisian style) – 2 appeals, city of light – 1 appeal, and also examined its leading conceptual features, namely "Paris – the space of fashion and style", "Paris – a peopled space", "Paris – a gastronomic space", "Spatial and architectural image of Paris", "Paris – an educational space", "Paris – a tourist space", "Paris – a migrant space", "Paris – a space of dreams and disappointments", "Paris – a dangerous space". It is concluded that the city in the recognition of Ukrainians and in Irena Karpa's individual comprehension appears ambiguous and contradictory. The capital of France fascinates

with its fashion, gastronomy, tourist attractions, architecture, educational opportunities, and at the same time it seems to be an environment of unemployment, lack of money, unfulfilled dreams, disappointments, and even terrorist attacks. The correlation of these opposing views of the French capital resonates with the opposition of “ours” and “others”. Further study of the concept of Paris should be carried out on the basis of Irena Karpa’s latest Ukrainian-language novel, “Just Don’t Tell Anyone About It”, in order to find new meanings, ideas, and dynamics of the analyzed concept.

Key words: concept, conceptual feature, verbalization, Paris, Irena Karpa.

Постановка проблеми. Лінгвістична інтерпретація художнього дискурсу в широкому розумінні покликана потребою укладання словника мови письменника з опертям на фонетичні, словотвірні, морфологічні, лексичні, стилістичні, синтаксичні особливості його мови. Окремої наукової уваги у цьому ракурсі вартує студіювання концептосфери творчої особистості.

За словами Віталія Кононенка, «дослідження художнього дискурсу виявляє тяжіння, «прихильність» письменника високого рівня до тих чи тих концептуальних позицій. У таких концептах концентровано передається духовне кредо, ідейний стрижень його творчості, її визначальні вихідні принципи. Письменник може мати свій провідний концепт, що розкривається в його глибинному смислі через образний світ автора-наратора, разом із тим це концептуалізоване поняття може бути «прив’язане» лише до одного твору, не повною мірою виявляючи себе в інших текстах» (Кононенко, 2004: 25).

Значущими концептами для Тараса Шевченка виявилися *доля* і *слава*, для Лесі Українки – *надія* та *мрія*, для Михайла Коцюбинського – *страх* і *сміх* (Кононенко, 2004: 25–26).

Щодо творчості сучасних українських митців слова, вважаємо за доцільне сфокусуватися на мовосвіті Ірени Карпи. Відомо, що письменниця зі своєю родиною вже тривалий час мешкає у столиці Франції. Такий досвід, на нашу думку, яскраво відбивається на її авторській концептосфері, яка містить не лише концепти українського, а й французького дискурсу.

Аналіз досліджень. Нині філологічне осмислення прози Ірени Карпи, зокрема роману «Добрі новини з Аральського моря», є доволі розповсюдженим явищем. Так, Ірину Лоцинову зацікавили оказіональні лексеми цього твору (Лоцинова, 2023), Мирославу Крупку – типологія образів головних героїнь (Крупка, 2022) й автобіографічний вияв письменниці (Крупка, 2021). Ольга Деркачова дослідила локальний простір роману (Деркачова, 2021). Вероніка Житар проаналізувала функційно-стилістичні характеристики онімів (Житар, 2021). Рената Валюх опрацювала проблему андрогінності героїнь Ірени Карпи (Валюх, 2020). Раїса Тхорук зосередилася на дискурсах війни та тероризму в «Добрих новинах з Аральського моря» (Тхорук, 2019).

Мета статті – визначити концептуальні ознаки концепту *Париж* у творчій рецепції Ірени Карпи. Досягнення поставленої мети передбачало вирішення певних завдань: послуговуючись методом суцільного вибирання, дібрати текстові фрагменти з роману «Добрі новини з Аральського моря», в яких вербалізовано концепт *Париж*; використовуючи описовий метод, інвентаризувати виокремлений текстовий матеріал; послуговуючись семантичним аналізом, виявити провідні концептуальні ознаки досліджуваного концепту.

Виклад основного матеріалу. Концепт *Париж* є ядровим компонентом художньої концептосфери Ірени Карпи. За нашими підрахунками, частота апеляцій до нього на сторінках роману «Добрі новини з Аральського моря» становить понад 250 згадувань, що засвідчує його актуальність і цінність. Репрезентантами цього концепту вважаємо лексеми, як-от *Париж* – 152 слововживання; *парижанин* і *парижанка* – разом 15 слововживань; *місто* – 34 слововживання; *столиця* – 4 слововживання; *паризький*, *-а*, *-е*, *-і* – 48 слововживань; *по-паризьки* – 2 слововживання; *city of light* (місто вогнів) – 1 слововживання.

Комплексний аналіз вербальної репрезентації концепту *Париж* посприяв виявленню провідних концептуальних ознак досліджуваного концепту. Розглянемо їх наочно.

I. Париж – простір моди та стилю. Мода – важлива складова культурного життя паризького суспільства. У романі згадується про традиційний для міста Тиждень високої моди: «*Тротуаром до метро, повз терасу, на якій сиділа Рита, пройшла висока білява жінка ... з добре поставленою ходюю манекенниці. «А, ну так, Fashion Week же надворі»* (Карпа, 2019: 466). Змальовано, що мешканці столиці дотримуються модних тенденцій: «*...щастя істинної парижанки – носити плащ Burberry»* (Карпа, 2019: 45); «*Паралельно вона чомусь оцінювала свої нові кросівки. Наче все нормально: як у всіх у Парижі, білі Paul Smith із зеленим задником»* (Карпа, 2019: 510). Сміливість у виборі вбрання є виявом внутрішньої свободи французьких жінок: «*Одного Маша поки не могла собі дозволити: отак-от запросто накинути плащ на піжаму, щоби вийти до кав’ярні біля дому, як то роблять парижанки»* (Карпа, 2019: 453). Байдужість українців до світу

моди викликає у парижан подив: «*Як це ти ще не була у фундації «Луї Вітон»?* – жахався Теодор ... *Ти ж у Парижі вже он скільки. ... Але ж у фундації Картьє ти була?»* (Карпа, 2019: 438). Колірні вподобання містян стають колірними домінантами міста: «*Рита просто стовбичила в кабіні для примірок, а він закидав її усім можливим одягом. Чорним і сірим – іншому в Парижі місця не було*» (Карпа, 2019: 86); «*Коротковолоса, в традиційному для Парижа чорному одязі*» (Карпа, 2019: 236). Констатуємо, що у взятих за приклади контекстах світ паризької моди та стилю постає у вигляді найменувань брендів одягу, взуття, подій, культурно-мистецьких фундацій та колірних вподобань жителів міста.

II. Париж – олюднений простір. Ірена Карпа персоналізує образ міста завдяки зображенню його мешканців, а саме їхніх ціннісно-поведінкових орієнтирів, із-поміж яких повага до особистих кордонів: «*Тут, у цьому Парижі, всі зазвичай їздили з опущеними носами: хто в книжку, хто в дурнувату гру на телефоні. Роздивлялися тих, що їхали поряд, хіба божєвільні*» (Карпа, 2019: 409); захопленість французькою мовою: «*Вона говорить французькою, як французка!*» (Карпа, 2019: 223); дотримання поведінкових ритуалів: «*Рита вже почала звикати до цих повітряних поцілунків: більшість французів не торкалися одне одного щоками, а тільки голосно цмокали*» (Карпа, 2019: 80); емоційна відвертість: «*...тут не треба було посміхатися при зустрічі з незнайомцями. Ходити з похмурою чи апатичною пикою було так само нормально, як із чорною парасолею на випадок дощу*» (Карпа, 2019: 207); легковажне ставлення до дружби: «*...французки, наплівши їй, яка вона прекрасна, які у них спільні погляди і пообіцявши разом пообідати на наступному тижні, зникають безвісти. То батько захворів, то непередбачувана нарада, то ще сто тисяч причин*» (Карпа, 2019: 319); не завжди прихильне ставлення до тварин: «*...собак у Парижі або безмежно люблять, або люто ненавидять, невротично відсмикуючи руки й ноги*» (Карпа, 2019: 319); упереджене ставлення до іноземців: «*Кожного разу, коли її недочують, не розуміють чи перепитують, Маші здається, що то вони навмисно. Типу, знай своє місце, білявка зі Сходу*» (Карпа, 2019: 430); нехтування правилами дорожнього руху: «*Рита нервово чекала на зелене світло на пішохідному переході, хоча в Парижі всі зважають лише на світло для автомобілів. Коли воно ще чи вже червоне, можна йти*» (Карпа, 2019: 12). Наведені текстові фрагменти ілюструють стереотипи

поведінки, особливості національного характеру та світосприйняття представників французького етносу.

III. Париж – гастрономічний простір. Гастрономія – важливий бік вербальної репрезентації концепту *Париж*. Мешканці столиці виявляють не аби яке зацікавлення їжею: «*Така собі геть традиційна французька родина ... Поки чекають на їжу, говорять про їжу. Поки їдять, говорять про те, що їли минулого тижня. Коли поїли, обговорюють, куди підуть їсти наступного тижня*» (Карпа, 2019: 433). Вони дотримуються певних харчових звичок: «*М-м-м, який смачний млинець із шоколадом. Якщо вмочити в каву, шоколад плавиться, і стає ще смачніше. ... ми так любимо. І круасани, і булки з шоколадом, і крепи*» (Карпа, 2019: 358). Оповідачка оприявнює культуру пиття мешканців Парижу: «*Париж ненавидить тверезість. Тут пили всі: баби й діди в надвечір'ї цмулили сансер під устриці, чоловіки в обід робочого дня брали бургундське до баранини, подружки під час шопінгу в «Bon Marche» знімали стрес у внутрішньому саду*» (Карпа, 2019: 567). Герої роману досить часто відвідують гастрономічні заклади, де смакують традиційними стравами та напоями: «*Стравою дня в брасерії «Suffren» сьогодні була форець із пюре та салатом. Ще була свинина в соусі з фенхелем*» (Карпа, 2019: 11); «*Ще в якихось там барчиках – заходила перехопити цибулевого супу зі склянкою бургундського чи тартар з доради і келих шампанського*» (Карпа, 2019: 78). Окрім цього, жителі столиці полюбляють ходити на базар: «*Базарний день – святе для парижанки*» (Карпа, 2019: 384); «*Частіше Рита купує на базарі морських равликів, чи цесарку, чи лосося, чи лангустинів, чи баранину, чи авокадо, чи гарбуз, чи порей*» (Карпа, 2019: 469). Вважаємо, що подані цитати засвідчують наявність у французів культу їжі та пиття, культури їх споживання.

IV. Просторово-архітектурний Париж. Ця іпостась досліджуваного концепту актуалізована через територіально-адміністративну впорядкованість міста: «*8-ий район, Рита часто тут раніше бувала: в магазинах на Буасі д'Англе, в ресторані братів Кост на Сент-Оноре*» (Карпа, 2019: 78), «*Ксюша отримала своє соціальне житло в 14-му районі*» (Карпа, 2019: 476); гідронім Сена, що позначає напрям руху: «*Хлоя пішла пішки в бік Сени*» (Карпа, 2019: 375), конкретизує місце подій: «*Сонячний ранок, алеї королівського парку гравій під ногами. ... Сена, міст Александра III*» (Карпа, 2019: 359), слугує простором для усамітнення: «*Хлоя ... покрокувала знову на набережну.*

Там відсапалася ... хутко доїла еклер і втупилася в Сену» (Карпа, 2019: 325), стає водним рубежем, який поділяє Париж на дві частини: «Іван куриє і радів вогням по той бік Сени» (Карпа, 2019: 267). Також у творі репрезентовано особливості османського архітектурного стилю: «Верхні поверхи османівських будинків, деколи навіть із крихітними вежами» (Карпа, 2019: 16); «...з'явилася помешкання на вулиці Сен-Пласід ... Рита відразу готова була його винайняти. Незважаючи на відсутність балкону, типово мікроскопічну османівську кухню» (Карпа, 2019: 34); «Вони у Парижі майже в кожному старому домі, ці каміни, і майже всі, здається, не працюють. Занімілі паці кількасотрічних османських звірів» (Карпа, 2019: 150); «...жити у крихітній *chambre de bonne* під самим дахом. ... Богдана може почуватися королевою Єлисейських полів» (Карпа, 2019: 198). Таким чином у «Добрих новинах з Аральського моря» вербалізовано просторово-архітектурну репрезентацію концепту Париж.

V. Париж – освітній простір. На сторінках роману, що вивчався, простежено репрезентацію французької столиці як осередку вищої освіти. До тканини твору вплетено назви таких відомих паризьких університетів, як *École des Beaux-Arts* – Школа витончених мистецтв: «... Ксюша вступила до паризького *Beaux-Arts*, тож все у неї мало бути добре. А фінансові проблеми тут були у всіх...» (Карпа, 2019: 475); *Sciences Po* – Інститут політичних досліджень: «В тому, що знову стане студенткою, Богдана анітрохи не сумнівалася: в той-таки *Sciences Po* конкурс для іноземців був значно гуманнішим, ніж для корінних французів» (Карпа, 2019: 540); *Sorbonne 3* – Університет Париж III Нова Сорбонна: «*Sciences Po* чи *Sorbonne 3*? Богдана повторювала, смакуючи на язичці, дві університетські назви...» (Карпа, 2019: 539); *École de Commerce* – Бізнес-школа та *Paris Dauphine* – Економічний університет Париж-Дофін: «Діти багатих батьків, що позакінчували хто *École de Commerce*, хто *Paris Dauphine* ... від самих назв яких Богдані хотілося тікати» (Карпа, 2019: 484); Паризька вища національна консерваторія музики й танцю: «Я взагалі-то не жив в Україні вже купу років. Поїхав вчитися в консу в Парижі – і засмоктало» (Карпа, 2019: 94).

VI. Париж – туристичний простір. Чи не найважливішою іпостассю міста в очах некорінних мешканців Франції постає його туристичне сприйняття, що, своєю чергою, відбивається у змістовому обсязі концепту. Туристичний образ

Парижу сформовано низкою топооб'єктів: *базилика Сакре-Кьор, Ейфелева вежа, Люксембурзький палац, собор Нотр-Дам, Лувр, музей Орсе, центр Помпідю, Люксембурзький сад, Марсове поле, сад Тюільрі* тощо. Ірена Карпа фіксує велику кількість охочих побачити місто: «*Натовп* довкола Хлої густішав. Коли вона вийшла на площу біля Сакре-Кьор, дивитися можна було тільки в синє небо з охайно вкесними в нього біло-сірими банями собору» (Карпа, 2019: 118); «... “*Dior*” у музеї декоративних мистецтв. Десь біля Лувру, прикинула Богдана по карті... *Черга до музею прямувала в нескінченність*» (Карпа, 2019: 439). Авторка змальовує типову поведінку іноземців на тлі різних туристичних атракцій: «*Марсові поля*. ... Богдана щосили задирає голову догори й не бачила ні азіатів із селфі-палками, ні російських туристок, що перевозилися для фото у височенні підбори. Богдана бачила лише її – величну, височенну, мережану. ... *Ейфелеву вежу*» (Карпа, 2019: 76); «В тому-таки Орсе ... біля велетенського вокзального годинника, на тлі якого невтомно селфілися російські й китайські туристи» (Карпа, 2019: 173). Усе сказане, з нашого погляду, цілком підтверджує доцільність виділення концептуальної ознаки «Париж – туристичний простір».

VII. Париж – заробітчанський простір. Вербальна репрезентація концепту об'єктивує місто у значенні заробітчанського простору. По-перше, Париж виявляється привабливим для пошуку роботи: «Хай ще ті, що переїхали на заробітки кілька років тому ... про запас затарилися китайським вбранням на Хмельницькому базарі» (Карпа, 2019: 193). По-друге, письменниця акцентує на процедурі працевлаштування іноземців в Парижі: «Єдине, що бути «без паперів», себто навіть із візою, але туристичною, без права на працю, виявилася серйознішою перепоною, ніж Хлоя собі уявляла» (Карпа, 2019: 120). По-третє, в тексті згадується, ким саме працевлаштовуються українці: «Вона працювала ... в арабських барах» (Карпа, 2019: 119), «Зазвичай українці шукають собі роботу в церкві» (Карпа, 2019: 119). Окрім цього, Ірена Карпа описує реальні труднощі, з якими стикаються українці під час роботи або її пошуку в Парижі, – це пригнічений емоційний стан: «Перший час я ... приходила додому після всіх цих прибирань, включала оперу і плакала» (Карпа, 2019: 119); непорядне ставлення роботодавців: «І, певно, ті, хто її (роботу. – М.Ж.) обіцяли, взяли з дядька гроші, а дядька кинули. Такі історії тут часто трапляються» (Карпа, 2019: 320); важкі умови праці: «Мало хто витримував

пекельний графік «Ательє Дюбошона» ... умови праці були такими, що ліпше було би народитись біороботами» (Карпа, 2019: 330).

VIII. Париж – простір мрій і розчарувань. Письменниця репрезентує два емоційно-оцінні сприйняття міста. Перше – пов'язане з мріями українців жити в Парижі: *«І тепер Рита жила у місті, яке більшість людства тільки розглядає на листівках і в кіно»* (Карпа, 2019: 319); почати там нове життя: *«...тут у неї точно все піде на злет. Богдана витягла корок із попередньо відкритої в барі коло метро пляшки і зробила величезний ковток за неї – за Ейфелеву вежу»* (Карпа, 2019: 76); підкорити Париж: *«Вона все думала... про тих самовпевнених юних митців із України, що, влаштувавши тут одну-єдину виставку, вже кричать удома, що підкорили Париж. «Поживіть тут із десяток років, тоді й подивимось анамнез...»* (Карпа, 2019: 329); бути схожою на парижанку: *«Сьогодні у Маши був знаковий день. Нарешті здійснилася давня мрія: Маша купила собі тренч Burberry»* (Карпа, 2019: 405). Друге – із крахом їхніх мрій через відсутність професійної реалізації: *«Вона все думала про Ніну, яка «ніким не стала тут за десять років»* (Карпа, 2019: 329); відсутність засобів для існування: *«Хлоя довго гуляє між рядами з овочами й готовою їжею, міркуючи, що би з їсти гарячого й поживного, аби воно ще помістилося в її щоденний харчовий ліміт: п'ять євро»* (Карпа, 2019: 322); невдачі в особистому житті: *«Спершу Рита пішла від нього до Івана, потім – від Івана до Парижа»* (Карпа, 2019: 105); втрату коханої людини: *«Тепер, після звістки про Басову смерть, в яку, зрештою, Хлоя так до кінця й не повірила, Париж перестав бути для неї бажаним причалом. Тепер її вже точно тут ніхто не чекав – ні на словах, ні на ділі»* (Карпа, 2019: 134).

IX. Париж – небезпечний простір. Вербальна репрезентація концепту *Париж* у «Добрих новинах з Аральського моря» об'єктивує столицю Франції як місто, де відбуваються терористичні акти: *«Повз кав'ярню з сиренами промчали три чи чотири поліцейські фургони з позначками «розмінування». Знову десь хтось заклад бомбу, чортіві придурки з їхнім ІДЛом»* (Карпа, 2019: 453); *«– Святкуємо?... – стрепенулася Рита. – Зрештою, чом би й ні. – Угу, – Філіп махнув офіціантові. – Мені те саме. Новий*

теракт у місті. Справді, чому б не випити шампанського» (Карпа, 2019: 585). Розмови про теракти зображуються авторкою як щось буденне для мешканців Парижу: *«Дискусії про арабів, іммігрантів, терористів, ІДЛ та депортації надто часто розгорталися у них на кухні чи рецепції»* (Карпа, 2019: 334). Красномовними видаються слова емігрантки з однієї з арабських країн, яка гіпотетично розмірковує про теракт у Парижі: *«Якби я колись могла вибрати, де мені підірвати бомбу, це би явно були не клуби біля Республіки чи там аеропорти. ... Я би підірвала свою бомбу в «Воп Marche», клянусь вам. ... то істинне царство гріха і конс'юмеризму!»* (Карпа, 2019: 457). Вербалізаторами такої іпостасі Парижу виявилися бомба, підірвати бомбу, Батаклан, ІДЛ, теракт, терористи, араби, надзвичайна ситуація, ми всі помremo, розмінування, залишатися у безпечних місцях, утриматися від поїздок.

Висновки. Окреслені концептуальні ознаки концепту *Париж*, із-поміж яких «Париж – простір моди та стилю», «Париж – олюднений простір», «Париж – гастрономічний простір», «Просторово-архітектурний образ Парижу», «Париж – освітній простір», «Париж – туристичний простір», «Париж – заробітчаний простір», «Париж – простір мрій і розчарувань», «Париж – небезпечний простір», засвідчують, що місто у свідомості українців та індивідуальному осмисленні Ірени Карпи постає неоднозначним і суперечливим. З одного боку, столиця Франції зачаровує своєю модою, гастрономією, туристичними атракціями, архітектурою, освітніми можливостями, а з іншого, – видається середовищем безробіття, безгрошів'я, нездійснених мрій, розчарувань і навіть терактів. Співвідношення цих протилежних поглядів на французьку столицю перегукується з опозицією «своє» – «чуже», яка відбиває сприйняття українцями чужої французької мови, культури, етносу, менталітету, традицій, побуту. Результати здійсненого наукового пошуку показали, що концепту *Париж* відведено провідну роль у межах концептосфери Ірени Карпи, про що свідчить його широка репрезентативність. Перспективним вважаємо опрацювання роману Ірени Карпи «Тільки нікому про це не кажи», події якого також розгортаються у французькій столиці, з метою пошуку нових смислів, ідей та динаміки концепту *Париж*.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Валюх Р. Ю. Проблема андрогінності в сучасній жіночій прозі: кваліфікаційна робота. Суми. 2020. 64 с.
2. Деркачова О. Паризький простір у творчості сучасних українських письменників: спроба самоідентифікації. *Ідентичність: текстуальні виміри*: монографія / за ред. О. Бігун. Івано-Франківськ: видавець Кушнір Г. М., 2021. 295 с.

3. Житар В. С. Реально-ірреальний онімний простір у творчості Ірени Карпи (мотиваційний аспект): дипломна робота. Чернівці, 2021. 103 с.
4. Карпа І. Добрі новини з Аральського моря: роман. Київ: Книголав, 2019. 592 с.
5. Кононенко В. Концепти українського дискурсу: монографія. Івано-Франківськ, 2004. 248 с.
6. Крупка М. А. «Дівчина зі Сходу»: типи жінок у романі Ірени Карпи «Добрі новини з Аральського моря». *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Філологія*. 2022. № 54. С. 156–159.
7. Крупка М. А. Жіночий персонаж як alter ego авторки у романі Ірени Карпи «Добрі новини з Аральського моря». *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: серія «Філологія»*. 2021. Вип. 11(79). С. 163–165.
8. Лощина І. С. Оказіоналізми в романі Ірени Карпи «Добрі новини з Аральського моря». *Лексико-граматичні інновації в сучасних слов'янських мовах: XI Міжнародна наукова конференція: матеріали / укладання і загальна редакція О. К. Куварової*. Дніпро, 2023. С. 98–101.
9. Тхорук Р. Л. Тероризм, війна та еміграція в романі Ірени Карпи «Добрі новини з Аральського моря». *Україна у світових війнах та локальних конфліктах XX – на початку XXI століття*: зб. матеріалів XII Всеукраїнської науково-практичної конференції. Харків: ХНУРЕ, 2019. С. 95–97.

REFERENCES

1. Valiukh R. Yu. (2020). Problema androhinnosti v suchasni zhinochii prozi [The issue of androgyny in contemporary women's prose]: kvalifikatsiina robota. Sumy, 64. [in Ukrainian].
2. Derkachova O. (2021). Paryzkyi prostir u tvorchosti suchasnykh ukrainskykh pysmennykiv: sprobа samoidentyfikatsii [Parisian space in the works of contemporary Ukrainian writers: an attempt at self-identification]. *Identychnist: tekstualni vymiry*: monohrafiia / za red. O. Bihun. Ivano-Frankivsk: vydavets Kushnir H. M., 295. [in Ukrainian].
3. Zhytar V. S. (2021). Realno-irrealnyi onimnyi prostir u tvorchosti Ireny Karpy (motyvatsiinyi aspekt) [Real-unreal onymic space in the work of Irena Karpa (motivational aspect)]: dyploмна робота. Chernivtsi, 103. [in Ukrainian].
4. Karpa I. (2019). Dobri novyny z Aralskoho moria [Good News from the Aral Sea]. Kyiv: Knyholav, 592. [in Ukrainian].
5. Kononenko V. (2004). Kontsepty ukrainskoho dyskursu [Concepts of Ukrainian discourse]: monohrafiia. Ivano-Frankivsk, 248. [in Ukrainian].
6. Krupka M. A. (2022). "Divchyna zi Skhodu": typy zhynok u romani Ireny Karpy "Dobri novyny z Aralskoho moria". ["Girl from the East": types of women in Irena Karpa's novel "Good News from the Aral Sea"]. *Naukovyi visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu. Serii: Filolohiia*, 54, 156–159. [in Ukrainian].
7. Krupka M. A. (2021). Zhinochyi personazh yak alter ego avtorky u romani Ireny Karpy "Dobri novyny z Aralskoho moria" [Female character as author's alter ego in Irena Karpa's novel "Good News from the Aral Sea"]. *Naukovi zapysky Natsionalnoho universytetu "Ostrozka akademiia": serii "Filolohiia"*, 11(79), 163–165. [in Ukrainian].
8. Loshchynova I. S. (2023). Okazionalizmy v romani Ireny Karpy "Dobri novyny z Aralskoho moria" [Occasionalisms in Irena Karpa's novel "Good News from the Aral Sea"]. *Leksyko-hramatychni innovatsii v suchasnykh slovianskykh movakh: XI Mizhnarodna naukova konferentsiia: materialy*. Dnipro, 98–101. [in Ukrainian].
9. Tkhoruk R. L. (2019). Teroryzm, viina te emihratsiia v romani Ireny Karpy "Dobri novyny z Aralskoho moria" [Terrorism, war, and emigration in Irena Karpa's novel "Good News from the Aral Sea"]. *Ukraina u svitovykh viinakh ta lokalnykh konfliktakh XX – na pochatku XXI stolittia: zb. materialiv XII Vseukrainskoi naukovo-praktychnoi konferentsii*. Kharkiv: KhNURE, 95–97. [in Ukrainian].